

Quintus, een cluster van non-profit-centra

Fons Vernooij

Dit artikel is geplaatst in het Tijdschrift voor het Economisch Onderwijs in nummer 1 van 2003, blz. 45 e.v. als bijlage bij het artikel **M&O terug in het oorspronkelijke kader, Baten en lasten van de vereniging**

De studentenvereniging Quintus in Leiden is opgezet als een cluster van non-profit-centra. Quintus bestaat uit één vereniging en drie stichtingen: Stichting de Houhamer, die eigenaar is van het verenigingsgebouw, de Stichting Exploitatie Sociëteit Quintus, die de mensa en de bar exploiteert en de Stichting Reünisten die de contacten met de reünisten onderhoudt en zorg draagt voor een apart steunfonds voor de vereniging. De stichtingen zijn opgericht om juridische, fiscale en organisatorische redenen.

De *studentenvereniging* is opgebouwd uit een algemeen bestuur, 10 commissies en 23 disputen. Het verenigingsbestuur wisselt jaarlijks van samenstelling en heeft in dat jaar een dagtaak aan de organisatie van alle activiteiten. De commissies bestaan uit vrijwilligers vanuit de vereniging. Zij richten zich op: het werven en de introductie van nieuwe leden, de verzorging van maaltijden in de mensa, het functioneren van de bar, het uitbrengen van een verenigingsorgaan, het organiseren van feesten, het werven van sponsors, et cetera.

De penningmeester van de vereniging voert een financiële administratie op basis van lasten en baten en verzorgt het beheer over de fondsen (c.q. subsidies) die door het Leids Universitair Fonds ten bate van Quintus worden verstrekt, zoals financiële tegemoetkomingen aan de leden van het Verenigingsbestuur en subsidies om computers of beamers aan te schaffen.

De *Stichting Reünisten* is ingesteld om de binding met oud-leden te behouden. Zij int de donaties die nodig zijn om activiteiten voor de reünisten te organiseren en om steun te verlenen aan de vereniging. Deze stichting heeft een eigen bestuur en voert een van Quintus afgescheiden boekhouding op basis van een systeem van baten en lasten. Zij houdt ten minste twee reserveringsrekeningen aan: één om in de nodige liquiditeiten te voorzien en één om overtollige liquiditeiten op een verantwoorde wijze te beleggen.

De penningmeester van de Vereniging verzorgt de feitelijke administratie, maar legt verantwoording af aan de penningmeester van de Stichting Reünisten. Jaarlijks stellen beide penningmeesters een separate begroting voor de normale inkomsten en uitgaven van het reünistenfonds op. Vervolgens leggen zij deze ter goedkeuring voor in een vergadering, waaraan zowel bestuursleden van de Vereniging als van de Stichting Reünisten deelnemen.

De *Stichting Exploitatie Sociëteit Quintus* (SESQ) draagt officieel de volle verantwoording voor de exploitatie van de sociëteit. Maar in feite voeren twee leden uit het verenigings-

bestuur de financiële administratie uit op basis van een commerciële boekhouding: de penningmeester *exploitatie I* (die zich richt op de crediteuren) en de penningmeester *exploitatie II* (die zich richt op de debiteuren). Deze explo's leveren maandelijks een resultatenoverzicht, een liquiditeitenoverzicht en de brutowinstmarges van de bar en de mensa, alsmede een overzicht van de debiteurenstand.

De explo's I en II bespreken deze stukken in het 'Financieel VoorOverleg', waarbij niet alleen een afvaardiging van het Stichtingsbestuur aanwezig is, maar ook de voorgangers van de afgelopen 1 à 2 jaar.

De explo I werkt samen met de barcommissie en verzorgt de inkoop voor de bar, boekt alle facturen voor de sociëteit in en houdt de hele boekhoudkundig bij, hij of zij beheert de dagelijkse kas en alle kassen en geldstromen van de diverse bars, onderhoudt de contacten met de bank en houdt toezicht op de tappers.

De explo II werkt samen met de mensa-commissie die de kok helpt bij het verzorgen van de maaltijden. Dit bestuurslid draagt de verantwoording voor het samenstellen van het menu, het inkopen van grondstoffen, het maken van roosters en houden van toezicht op het enige personeelslid, de kok, en de eerstejaars leden die hem helpen. Ook zorgt hij of zij voor het intern en extern promoten van de mensa, het organiseren van diners en het afstemmen van inkomsten en uitgaven op elkaar. Daarnaast is hij/zij verantwoordelijk voor het factureren en innen van alle gelden van de vereniging en de SESQ.

De derde stichting, *Stichting de Houhamer*, is eigenaar van het gebouw. Zij betaalt het groot onderhoud van het pand en de eigenaarslasten, zoals hypotheek en belastingen. Om de uitgaven door inkomsten te dekken, int zij jaarlijks een huursom die voor 1/3 verhaald wordt op de Vereniging en voor 2/3 op de SESQ. Deze stichting is naast het beheer van het gebouw ook duurzaam verantwoordelijk voor de continuïteit van Quintus.

Om die reden zijn de leden van dit stichtingsbestuur voor lange tijd bestuurslid en dienen zij het jaarlijks wisselende verenigingsbestuur van advies. Een van hun taken is ervoor te zorgen dat het verenigingsbestuur voldoende actief blijft om via borrels, feesten en partijen genoeg geld binnen te halen om het cluster van non-profit-centra in stand te houden. De Stichting is niet verplicht om jaarlijks een financieel verslag uit te brengen en hanteert intern een boekhoudkundig model gebaseerd op lasten en baten.

* Dr A.T.J. Vernooij is hoofddocent Accounting bij de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen aan de Vrije Universiteit.